

Briselē, 2019. gada 27. maijā
(OR. en)

9567/1/19
REV 1

**Starpiestāžu lieta:
2008/0140(CNS)**

**SOC 381
ANTIDISCRIM 13
JAI 564
MI 463
FREMP 73**

ZIŅOJUMS

Sūtītājs:	prezidentvalsts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja (I) / Padome
Iepr. dok. Nr.:	14253/18
K-jas dok. Nr.:	11531/08 SOC 411 JAI 368 MI 246 - COM(2008) 426 final
Temats:	Priekšlikums – Padomes Direktīva par vienlīdzīgas attieksmes principa īstenošanu neatkarīgi no reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas – progresa ziņojums

I. IEVADS

Komisija 2008. gada 2. jūlijā pieņēma priekšlikumu Padomes direktīvai, kuras mērķis ir paplašināt aizsardzību pret diskrimināciju reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas dēļ, attiecinot to arī uz jomām, kas nav saistītas ar nodarbinātību.

Papildinot šajā jomā spēkā esošos EK tiesību aktus ¹, ar ierosināto horizontālo vienlīdzīgas attieksmes direktīvu, tiktu aizliegta diskriminācija minēto iemeslu dēļ šādās jomās: sociālā aizsardzība, tostarp sociālais nodrošinājums un veselības aprūpe, izglītība un piekļuve precēm un pakalpojumiem, tostarp mājokļiem.

¹ Konkrēti, Padomes Direktīva 2000/43/EK, 2000/78/EK un 2004/113/EK.

Vairākums delegāciju principā pauda gandarījumu par priekšlikumu; daudzas delegācijas apstiprināja, ka priekšlikuma mērķis ir papildināt spēkā esošo tiesisko regulējumu, ar horizontālu pieeju pievēršoties visiem četriem diskriminācijas veidiem.

Lielākā daļa delegāciju apstiprināja, ka ir svarīgi veicināt vienlīdzīgu attieksmi kā kopēju sociālo vērtību Eiropas Savienībā. Konkrēti, vairākas delegācijas uzsvēra priekšlikuma nozīmīgumu saistībā ar ANO Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām (*UNCRPD*) īstenošanu. Tomēr dažas delegācijas labprātāk vēlētos vērienīgākus noteikumus attiecībā uz invaliditāti.

Uzsverot, cik svarīgi ir cīnīties pret diskrimināciju, dažas delegācijas iepriekš tomēr ir apšaubījušas vajadzību pēc Komisijas priekšlikuma, par kuru tās pauda uzskatu, ka ar to dažos jautājumos tiek ierobežota valstu kompetence un ka tas ir pretrunā subsidiaritātes un proporcionalitātes principam. Turklāt tās joprojām apšaubā sociālās aizsardzības un izglītības iekļaušanu darbības jomā.

Dažas delegācijas arī lūdza paskaidrojumus un pauda bažas, jo īpaši par juridiskās noteiktības trūkumu, kompetenču sadalījumu un priekšlikuma praktisko, finansiālo un tiesisko ietekmi.

Divas delegācijas uztur spēkā vispārēju atrunu par priekšlikumu kā tādu.

Šobrīd visas delegācijas uztur spēkā izpētes atrunas par tekstu.

CZ, DK un UK uztur spēkā parlamentāras izpētes atrunas. Komisija šajā posmā ir apstiprinājusi savu sākotnējo priekšlikumu un uztur spēkā izpētes atrunu par jebkādiem tā grozījumiem.

Eiropas Parlaments atzinumu pieņēma 2009. gada 2. oktobrī ² apspriežu procedūrā. Pēc Lisabonas līguma stāšanās spēkā 2009. gada 1. decembrī uz priekšlikumu tagad attiecas Līguma par Eiropas Savienības darbību 19. pants; tādējādi ir nepieciešama Padomes vienprātība pēc tam, kad ir saņemta Eiropas Parlamenta *piekrišana*.

² Skatīt dok. A6-0149/2009.

II. PADOMES DARBS RUMĀNIJAS PREZIDENTŪRAS LAIKĀ

Sociālu jautājumu darba grupa turpināja izskatīt priekšlikumu ³, pamatojoties uz prezidentvalsts iesniegto redakcionālo ierosinājumu kopumu ⁴, kurā galvenā uzmanība ir pievērsta vairākiem jautājumiem, tostarp diskriminācijai daudzējādu iemeslu dēļ, diskriminācijai pieņemuma dēļ, norādījumiem diskriminēt, samērīgām attieksmes atšķirībām, piekļuvi precēm un pakalpojumiem un pieejamību. Prezidentvalsts arī racionalizēja tekstu atbilstoši pašreizējiem tiesību aktu izstrādes principiem.

a) Galveno jēdzienu papildu precizējumi

i. Diskriminācija daudzējādu iemeslu dēļ (2. panta 3.-a punkts un 12.ab apsvērums)

Ievērojot delegāciju komentārus, prezidentvalsts ierosināja likt šo jēdzienu atsevišķā punktā un saskaņoja terminoloģiju, aizstājot terminu "multiplā diskriminācija" ar "diskriminācija daudzējādu iemeslu dēļ". Dažas delegācijas pauda bažas par jēdziena "diskriminācija daudzējādu iemeslu dēļ" sašaurināšanu priekšlikumā līdz četriem iemesliem. Taču darba grupas 16. maija sanāksmē liels delegāciju vairākums piekrita izmaiņām, kas veiktas saistībā ar minēto jēdzienu.

ii. Diskriminācija pieņemuma dēļ (2. panta 2. punkta d-a) apakšpunkts un 12.a apsvērums)

Prezidentvalsts ieviesa jaunu apakšpunktu 2. panta 2. punktā attiecībā uz jēdzienu "diskriminācija pieņemuma dēļ", kuru ieviesa apsvērumos iepriekšējos diskusiju posmos. Prezidentvalsts ierosinājums saņēma plašu atbalstu. Taču viena delegācija pauda bažas par definīcijas "diskriminācija pieņemuma dēļ" transponēšanu valstu tiesībās, ņemot vērā, ka tiek lietoti divi darbības vārdi – "pieņemt" un "uztvert".

³ Sanāksmes notika 2. aprīlī un 16. maijā.

⁴ Dok. 7852/19 un dok. 8812/19.

iii. Norādījums diskriminēt (2. panta 2. punkta d-b) apakšpunkts)

Jēdziens "norādījums diskriminēt" tika ieviests 2. panta 2. punkta jaunā apakšpunktā. Prezidentvalsts sniedza delegācijām skaidrojumus, kuros teikts, ka, lai arī jēdzienam nav oficiālas definīcijas, tas ir ietverts vairākās esošās direktīvās par vienlīdzīgu attieksmi, lai padarītu aizsardzību pret diskrimināciju visaptverošāku. Ir arī noteikts, ka šī ir joma, kura varētu attīstīties ar judikatūru.

b) **Samērīgas attieksmes atšķirības (2. panta 7. punkts un 15. un 15.a apsvērums)**

Daudzas delegācijas pauda stingru gribu nodrošināt priekšlikuma saskaņotību ar *UNCRPD* prasībām un tekstu racionalizēt. Prezidentvalsts, kaut arī iesaistoties šajos centienos, ierosināja svītrot punktu, kas attiecas uz samērīgām attieksmes atšķirībām, pamatojoties uz vecumu vai invaliditāti finanšu pakalpojumu sniegšanas kontekstā. Šis ierosinājums izrietēja no plašām diskusijām par iespēju atļaut samērīgas attieksmes atšķirības, pamatojoties uz aktuāriem principiem un statistikas datiem, taču ne vienmēr saistot personas veselības stāvokli ar tās invaliditāti. Neraugoties uz to, vairākas delegācijas pauda bažas par svītrošanu, uzskatot, ka problēma jau ir atrisināta iepriekšējos priekšlikuma diskusijas posmos un ka ir svarīgi saglabāt šos noteikumus, kas attiecas uz apdrošināšanu un banku un citiem finanšu pakalpojumiem. Prezidentūra secināja, ka būs nepieciešamas turpmākas diskusijas un precizēšana.

c) **Piekluve precēm un pakalpojumiem (3. panta 1. punkta d) apakšpunkts)**

Noteikumā par piekļuvi precēm un pakalpojumiem prezidentūra ierosināja svītrot tekstu "ko piedāvā ārpus privātās un ģimenes dzīves" un saglabāt vienīgi to daļu, kuras teksts ir "sabiedrībai pieejamas preces un pakalpojumus". Šis ierosinājums izrietēja no diskusijām par iespējām piedāvāt preces un pakalpojumus privātās dzīves sfērā, vienlaikus saglabājot to pieejamību sabiedrībai (piemēram, sociālajos medijos un platformās), un par to, vai šādas situācijas būtu uzskatāmas par diskrimināciju. Neliels skaits delegāciju nevarēja atbalstīt ierosināto svītrošanu un aicināja atgriezties pie iepriekšējā formulējuma. Attiecībā uz noteikumu būs nepieciešamas turpmākas diskusijas.

d) **Noteikumi par invaliditāti**

Prezidentvalsts redakcionālajos ierosinājumos tika sīkāk precizēti noteikumi par invaliditāti un visā tekstā tika saskaņotas atsauces uz *UNCRPD*. Jo īpaši 20.ab apsvērumā vēl vairāk tika uzsvērts, cik svarīgi ir personām ar invaliditāti nodrošināt tādu pašu piekļuvi kā citiem.

III. NOBEIGUMS

Rumānijas prezidentūras laikā par vairākiem jautājumiem tika panākts jūtams progress. Neraugoties uz plašo atbalstu ierosinātās direktīvas mērķiem, pirms Padomē var tikt panākta vajadzīgā vienprātība, ir vajadzīgs tehnisks darbs un turpmākas politiskās diskusijas.